

STORTINGET

Representantforslag 175 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Morten Stordalen, Rikard Spets, Pål Morten Borgli, Sylvi Listhaug, Kristoffer Sivertsen, Kristian August Eilertsen, Bjørn Larsen og Tor Mikkell Wara

Dokument 8:175 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Morten Stordalen, Rikard Spets, Pål Morten Borgli, Sylvi Listhaug, Kristoffer Sivertsen, Kristian August Eilertsen, Bjørn Larsen og Tor Mikkell Wara om det neste oljeeventyret på norsk sokkel

Til Stortinget

Bakgrunn

I sine siste analyser peker Det internasjonale energi-byrået IEA på økt etterspørsel etter olje og gass frem mot 2050. I et slikt scenario må Norge som et stabilt og demokratisk land ta en ledende rolle som en sikker og pålitelig leverandør av olje og gass, særlig til Europa, men samtidig utvikle en fleksibilitet slik at petroleum også kan leveres til andre lønnsomme markeder.

Sokkeldirektoratets tre mulighetsbilder viser alle en forventet nedgang i produksjonen på norsk sokkel med et kraftig fall fra rundt 2035. Samtidig er det fortsatt store ressurser igjen på norsk sokkel. Trolig er omtrent like i overkant av halvparten av ressursene tatt opp. Det er imidlertid et paradoks at samtidig som det forventes nedgang i produksjonen på sokkelen, så er flere områder med store ressurser i dag stengt for oljeselskapene. Eksempler på slike felter er Nordland VI, Nordland VII, Troms II samt Mørebanken og Barentshavet nord.

I tiden fremover forventes få større utbygginger med unntak av Wisting i Barentshavet, hvor Equinor kan fatte en positiv investeringsbeslutning i 2027. Utover dette forventes i hovedsak en rekke subsea tie backs. Det betyr færre store prosjekter for verftene, noe

som allerede har ført til flere nedbemanninger hos både oljeselskapene og verftsindustrien. Det er utenkelig at andre næringer, som havvind og karbonfangst og -lagring (CCS), kan erstatte mer enn en beskjeden brøkdel av etterspørselen fra oljeselskapene.

Sokkeldirektoratet viser i sin rapport Sokkelåret 2025 til at:

«Alle de tre mulighetsbildene viser nedgang i produksjonen i årene framover. Dersom fallet skal bremses, må det letes nær infrastruktur og i mindre kjente områder samt investeres mer i felt, funn og infrastruktur. Manglende investeringer vil føre til rask nedbygging av petroleumsvirksomheten.»

Forslagsstillerne understreker betydningen av å lete mer for å motvirke fallet i produksjonen på sokkelen. Selv om produksjonen er prisgitt at det er ressurser igjen på sokkelen, er et produksjonsfall likevel også politisk bestemt. En restriktiv tilnærming fra myndighetens side til å åpne nye områder for oljeselskaper vil hemme fremtidig aktivitet og verdiskaping.

For funn etter 2000 er ledetiden nede i rundt syv år. Forslagsstillerne mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å vente på petroleumsmeldingen som Stortinget har vedtatt at regjeringen skal presentere våren 2027.

Ressurssituasjonen på sokkelen

Sokkeldirektoratet anslår at omtrent 60 prosent av de uoppdagede ressursene ligger i Barentshavet. Imidlertid er mangelen på eksisterende infrastruktur utfordrende og en er avhengig av større funn for lønnsomhet. Ved større funn som vurderes lønnsomme å bygge ut, er det nærliggende med større industriprosjekter som kan gi mye aktivitet i verftene langs kysten.

Med utviklingen av ny teknologi har oljeselskapene muliggjort utvinning av stadig mer komplekse og geologisk utfordrende funn av olje og gass. Ressurser som tidligere ikke var mulig å utvinne på sokkelen, utvinnes nå på en effektiv og lønnsom måte. I tillegg har nye utvinningsteknikker tilrettelagt for at det vekkes liv i eldre og stengte felt.

Forslagsstillerne peker også på at det fortsatt er betydelig med ressurser i nærheten av eksisterende infrastruktur og at funn som det har tatt lang tid å modne, igjen kan bli aktuelle for en fremtidig utbygging, slik som Linnorm og Peon, som begge er funn med betydelige ressurser.

Sokkeldirektoratet viser til at selv om ressurspotensialet totalt er noe større i åpnete områder, er oppsiden størst i den uåpnede delen av Barentshavet (Barentshavet nord). Samtidig viser forslagsstillerne til at dagens eksportløsning for Barentshavet, selv med et ferdigstilt Melkøya-prosjekt, ikke vil være tilstrekkelig for å håndtere eksisterende funn i Barentshavet ved ferdig utbygging. Det er derfor nødvendig å tilrettelegge for ny gassinfrastruktur enten i form av økt LNG-produksjonskapasitet eller en rørforbindelse fra Barentshavet, koblet til eksisterende gassrørinfrastruktur lenger sør.

Videre peker forslagsstillerne på at det aldri har vært færre oljeselskaper på sokkelen siden starten av oljeeventyret. Ifølge Sokkeldirektoratet var det i 2025 kun 24 selskaper igjen på norsk sokkel. Det er bekymringsfullt siden det er en selvstendig verdi i å ha et mangfold av aktører på sokkelen som kan bidra med ulike tilnærminger og nye ideer, både i leting og for å holde oppe produksjonen på sokkelen. I den sammenheng er det særlig relevant å peke på at ingen hadde forventet funnet av Johan Sverdrup, et funn som revitaliserte oljebransjen.

I tillegg hefter det usikkerhet knyttet til hvorvidt EØS-avtalen vil være gjeldende for petroleumsvirksomhet på norsk sokkel som en følge av EFTAs nylige dom. Det kan medføre store konsekvenser som må klargjøres.

Et sårbart globalt energimarked og behovet for tilstedeværelse i nord

Forslagsstillerne viser til at tilgang på petroleum er avgjørende for både energisikkerhet, industribygging og fortsatt velstandsutvikling. Dagens globale energimarked er sårbart, noe som har blitt særlig aktualisert i forbindelse med Europas sårbare forsyning av olje og gass fra leverandører i Midtøsten som en følge av situasjonen ved Hormuzstredet.

Dette må ses i sammenheng med EUs ambisjon om russisk gassuavhengighet fra høsten 2027 og et mulig forbud mot russisk olje – begge som en konsekvens av Russlands angrepskrig mot Ukraina. EU må dermed er-

statte importen av russisk petroleum med import fra andre leverandører.

Forslagsstillerne mener videre det er dobbeltmorsalsk av EU å opprettholde et moratorium og en Arktisstrategi mot petroleumsaktivitet i Arktis, som også omfatter Barentshavet, når EU samtidig skal øke importen fra stater som scorer dårlig på verdier som demokrati, politisk stabilitet og frihet. Samt at alternativet er økt import av gass med tilhørende større miljø- og klimakonsekvenser.

Samtidig peker forslagsstillerne på at det er ønskelig med petroleumsvirksomhet lenger nord i Barentshavet med tanke på tilstedeværelse, beredskap, sivil infrastruktur samt suverenitetshevdelse. Dette forsterkes av at det er 1 000 kilometer mellom Kirkenes og Longyearbyen, og av at NATO styrker sin tilstedeværelse i nordområdene betydelig for å møte et endret trusselbilde.

Forslagsstillerne viser også til Offshore Norge sin rapport Europas energikvadrilemma – Energisikkerhet i en ny tid, hvor det fremgår at nær halvparten av EUs olje- og gassimport i dag kommer fra autoritære regimer. Forslagsstillerne mener at Norge, med sine olje- og gassressurser, vil spille en viktig rolle i å begrense denne sårbarheten fremover. Dersom man tar til orde for å begrense olje og gasseksporten fra Norge, har man ikke tatt innover seg dagens nye sikkerhetspolitiske virkelighet.

Norge kan potensielt dekke en enda større andel av EUs gassbehov, og analytikere peker på at 66 til 86 prosent av gassbehovet kan dekkes med gass fra Norge. Selv om EU skulle nå sine klimamål, vil EU-landene fortsatt bruke mer olje og gass enn det Norge klarer å levere. At mange EU-land tviler på om disse målene blir nådd, bekreftes av at flere av dem har tegnet avtaler med Qatar om levering av gass til inn på 2050-tallet. I tillegg har Storbritannia politisk besluttet å i praksis avvikle egen petroleumsvirksomhet på britisk sokkel. Dette har bidratt til at Norge står for 30 prosent av Storbritannias gassbehov.

Behov for en ny oljeaktivitetspakke

Forslagsstillerne er bekymret for økt arbeidsledighet etter flere nedbemanninger i verftsindustrien og i en rekke oljeselskaper. Norge så under oljenedturen i 2014 en høy arbeidsledighet blant olje-, verfts- og leverandøriindustriansatte. Spesielt gikk oljenedturen ut over Kyst-Norge og arbeidsplasser på Vestlandet. Forslagsstillerne peker på at Norge kan miste verdifull kompetanse som er bygget opp over flere år, og at dersom det senere gjøres store funn, så har de store verftene avviklet det som i dag er kjernevirksomheten sin, slik at nye plattformer i hovedsak må bygges i Asia.

Forslagsstillerne ønsker å legge til rette for flere større utbygginger på sokkelen og at oljeselskapene skal få

gode rammevilkår for å utvikle flere funn og lete mer, noe som også vil gi mer aktivitet for verftsindustrien. Virkningene av oljeaktivitetspakken var svært positive for staten, og sikret høy aktivitet på sokkelen og et høyt antall planer for utbygging og drift. Disse utbyggingene vil også være svært lønnsomme for staten.

Derfor mener forslagsstillerne at regjeringen må foreslå en ny aktivitetspakke for oljenæringen som gir grunnlag for flere investeringer i nær fremtid og som motiverer industrien til å ta mer risiko også i områder der infrastrukturen i dag ikke er like mye utbygget.

En ny aktivitetspakke for oljenæringen vil sikre og trygge arbeidsplasser på norsk sokkel ved nye oppdrag og investeringer. Skattejusteringer for operatørselskapene og andre kan gjøre at flere prosjekter som i dag vurderes som ulønnsomme, kan igangsettes og at selskapene dermed gis større insentiver for å vurdere utbygginger i områder der det i dag er lite eller ingen infrastruktur.

Statisk sentralbyrå vurderte effektene av full investeringsstans på sokkelen. I modellen kommer det tydelig frem at en svekket oljenæring vil gi et markant fall i norsk produktivitet og kronekurs.

Endelig vil en avvikling av CO₂-avgiften for petroleumsvirksomhet i tilknytning til sokkelen bidra til å øke lønnsomheten for fremtidige utbygginger og videre forlenge levetiden på eksisterende felt. Særlig viser forslagsstillerne til at regjeringen i statsbudsjettet for 2026 viser til CO₂-avgiftens tvilsomme klimaeffekt, når denne sektoren i tillegg omfattes av kvoteplikt.

En mer effektiv måte å få tilgang på nytt areal for oljeselskapene

Under Støre-regjeringen har det vært en betydelig usikkerhet knyttet til arealer for petroleumsvirksomhet, og det er bekymringer i næringslivet knyttet til statsbudsjettsforhandlingene. Særlig vakte det oppsikt da TFO-arealet i Barentshavet ble begrenset gjennom tilbaketrekking av oljeblokker, 26. konsesjonsrunde ble stanset, utvinning av havbunnsmineraler stanset, CO₂-avgiften økt samt at det ble tilbudt en reduksjon av TFO-arealet så sent som ved forhandlingene om årets statsbudsjett.

Det er derfor nødvendig å understreke behovet for stabile og forutsigbare rammevilkår for oljeselskapene. En er helt avhengig av langsiktige investeringer som utnytter ny teknologi og innoverer slik at en kan utnytte mest mulig av de gjenværende ressursene på norsk sokkel på en lønnsom måte.

For å øke tilgangen på nytt leteareal og tempoet i leteaktiviteten vil det være hensiktsmessig å ta inn alt tilgjengelig areal i TFO-runden samt besørge en «fast track»-modell for oljeselskapene. Sistnevnte kan skje i form av en «åpen dør-politikk», hvor oljeselskaper som

ønsker tilgang på nye områder, kan be om det uten en omfattende byråkratisk ordning slik som en TFO-runde eller en konsesjonsrunde. Tilgangen på nye områder tiltrekker seg også flere selskaper og kan bidra til å opprettholde konkurranse og innovasjon på sokkelen.

Videre mener forslagsstillerne at det er nødvendig å redusere leterisikoen særlig knyttet til Barentshavet nord. Forslagsstillerne viser til at i perioden 2007–2009 samlet daværende Oljedirektoratet inn totalt 14 303 km² 2D-seismikk i Nordland VII og Troms II. Det ga selskapene muligheten til å kjøpe seismiske data av myndighetene.

Nye leteområder er avgjørende

De siste 20 årene har én krone brukt på leting gitt tre kroner tilbake. Dersom letevirksomhet på norsk sokkel er i nærheten av en lignende lønnsomhet, vil det være en god investering å lete på norsk sokkel i fremtiden. Det er derfor nødvendig å gjennomgå områdene som i dag er stengt for oljeselskaper, med siktemål om å åpne opp for utvinning av nye ressurser som kan bidra til å holde produksjonen på sokkelen så høy som mulig så lenge det er etterspørsel. Konsekvensutredninger bør også igangsettes.

Byråkrati og strenge krav

Forslagsstillerne mener det er nødvendig å gjennomgå prosessene fra tildeling av lisens til igangsetting av produksjon på sokkelen. Det må gjøres med siktemål om å redusere saksbehandlingstid, redusere krav, unngå fordyrende og tidkrevende byråkratiske prosesser og sikre raskere igangsetting av ny aktivitet på sokkelen. I tillegg bør rapporteringsplikter gjennomgås med mål om å redusere byrden.

Videre må det sikres at underliggende etater ikke setter strengere begrensninger for oljenæringen enn hva Energidepartementet og Stortinget har besluttet.

Videre bør strenge restriksjoner som vanskeliggjør tilstrekkelig datainnsamling i reservoarer, lettes for å sikre bedre utnyttelse av ressursene på sokkelen. Dette gjelder også restriksjonene for fakling.

26. konsesjonsrunde

Forslagsstillerne viser til at 26. konsesjonsrunde ikke ble gjennomført og mener det er hensiktsmessig at den utlyses senest innen utløpet av 2026, og at man gjenopptar praksisen med regelmessige konsesjonsutlysninger.

Samtidig vil det, for å gi tilgang til nye letearealer, være naturlig å inkludere tidligere åpnete områder som eksempelvis deler av Nordland VI, Møreblokkene og Skagerak i 26. konsesjonsrunde.

De ovennevnte områdene har vært igjennom en åpningsprosess med konsekvensutredning etter petroleumsloven, slik at Stortinget kan vedta en gjenåpning uten videre prosess.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett for 2026 med forslag om å fjerne CO₂-avgiften for petroleumsvirksomhet.
2. Stortinget ber regjeringen snarest, og senest innen utløpet av 2026, utlyse 26. konsesjonsrunde og gjenoppta praksisen med regelmessige konsesjonsutlysninger.
3. Stortinget ber regjeringen åpne de tidligere åpnede områdene i Nordland VI og inkludere disse i 26. konsesjonsrunde.
4. Stortinget ber regjeringen åpne de tidligere åpnede Møreblokkene og inkludere disse i 26. konsesjonsrunde.
5. Stortinget ber regjeringen åpne de tidligere åpnede områdene i Skagerak og inkludere disse i 26. konsesjonsrunde.
6. Stortinget ber regjeringen utvide de forhåndsdefinerte områdene (TFO), gjeninnsette blokkene som ble ekskludert i budsjettforhandlinger de siste årene, og åpne flere blokker for leting og utvinning samt innta alt tilgjengelig areal i TFO-rundene.
7. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett for 2026 med forslag om å øke bevilgningen til Sokkeldirektoratet for mer utforskning og kartlegging av norsk sokkel – særlig i områder som i dag ikke er åpne for oljeselskaper.
8. Stortinget ber regjeringen igangsette innsamling av seismiske data for Barentshavet nord til petroleumsselskaper, med formål om å redusere risiko og øke aktiviteten i området.
9. Stortinget ber regjeringen utrede en gjeninnføring av leterefusjonsordningen eller en lignende modell som et supplement til kontantstrømmodellen, og utrede andre skatteordninger og vilkår som kan bidra til en økning i letevirksomheten og antallet selskaper på sokkelen. Regjeringen bes også gjøre en kost-nytteanalyse av tidligere leterefusjonsordning opp mot dagens løsninger.
10. Stortinget ber regjeringen fremskynde arbeidet med å utarbeide en eksportløsning for gass fra Barentshavet for å legge til rette for økt leting og økt gasseksport fra området.
11. Stortinget ber regjeringen gå i dialog med EU om en felles finansieringsløsning for gassinfrastruktur fra Barentshavet til Europa.
12. Stortinget ber regjeringen sikre at den definerte iskantsonen er dynamisk, slik at nye områder som reelt blir tilgjengelige, kan åpnes for ny aktivitet.
13. Stortinget ber regjeringen konsekvensutrede Troms II, Nordland VII, og de ikke-konsekvensutredede delene av Nordland VI, Mørebanken og Barentshavet Nord for åpning av olje- og gassproduksjon.
14. Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for bygging av gasskraftverk på land eller offshore for fremtidig selvforsynt kraftproduksjon for offshorefelt.
15. Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som åpner for at det kan gis lisens til enkeltsselskaper i samarbeid med Petoro, da dette kan redusere leterisiko og bidra til økt letevirksomhet.
16. Stortinget ber regjeringen ved Petoro forvalte porteføljen sin aktivt ved å selge seg ut av felt som kan utvikles bedre og skape større verdier for Norge ved annet eierskap.
17. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse for status og vurdering av konsekvensene av EFTAs dom i sak E-6/25, om EØS-avtalen gjelder for virksomhet på norsk kontinentalsokkel.
18. Stortinget ber regjeringen utrede tiltak for å sikre bedre utnyttelse av eksisterende lisenser samt fremme forslag som leder til kortere tid fra letelicens til utbygging, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med framlegging av petroleumsmeldingen.
19. Stortinget ber regjeringen forhandle med EU for å sikre at petroleumsvirksomhet på norsk sokkel ikke omfattes av EØS-avtalen.
20. Stortinget ber regjeringen legge frem en ny oljeaktivitetspakke for å motvirke fall i produksjonen og legge til rette for flere utbygginger av funn på norsk sokkel.
21. Stortinget ber regjeringen åpne for tilstedeværelse av norsk oljeindustri i Barentshavet nord i et sikkerhetsmessig og beredskapsmessig perspektiv.
22. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag slik at oljeselskaper som ønsker tilgang på nye områder, kan be om det direkte uten en egen tildelings- eller konsesjonsrunde.
23. Stortinget ber regjeringen gjennomgå og sikre at underliggende etater ikke setter strengere regler for oljenæringen enn hva departementet og Stortinget har besluttet.
24. Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverk som vanskeliggjør datainnsamling fra reservoarer, og vurdere å lette restriksjoner.

25. Stortinget ber regjeringen gjennomgå prosesser, krav og rapporteringsplikter med siktemål om å redusere byråkrati, tids- og kostnadskrevende rapporteringsplikter samt kostnader ved utbygging av infrastruktur.
26. Stortinget ber regjeringen foreta en snarlig revidering av alle forvaltningsplanene for de norske hav-
- områdene med siktemål om å redusere begrensninger som hindrer uttak av petroleumsressurser.
27. Stortinget ber regjeringen gjennomgå øvrige områder som i dag er stengt for oljeselskaper, med siktemål om å tilrettelegge for økt produksjon på sokkelen.

18. mars 2026

Morten Stordalen

Rikard Spets

Pål Morten Borgli

Sylvi Listhaug

Kristoffer Sivertsen

Kristian August Eilertsen

Bjørn Larsen

Tor Mikkell Wara

